

Van het padje af!

“Hou van mij om wie ik ben. Ook als ik je niet meer herken.

Kijk me aan en zie wie ik was.

Ik ben er nog steeds maar in een andere jas.”

Deze mooie woorden vind ik als ik op het internet zoek naar dementie. Want ineens herinner ik me dat ik de laatste tijd opvallend veel bejaarde katjes op het spreekuur zie. Katten worden steeds ouder. Met een goede verzorging en de diergeneeskunde op een hoog peil kunnen ze tegenwoordig zomaar 18 tot 20 jaar oud worden.

Waar was ik ook weer gebleven? Oja: bejaarde katjes. Meestal komen eigenaren met dezelfde symptomen die ze bij hun kat opmerken: verwardheid, een beetje doelloos voor zich uitstaren, veel krijsen, veel en diep slapen, soms onzindelijkheid.

Als katten veel krijsen dan denken veel eigenaren dat ze dat doen omdat ze pijn hebben. Toch hoor je katten die pijn lijden meestal niet. Vooral niet als het chronische pijn is, wel als je per ongeluk op hun pootje staat of de staart komt tussen de deur. Een mogelijke oorzaak is een hoge bloeddruk, dat heet met een mooi woord ehh... wat was het ook weer? Oja: hypertensie.

De bloeddruk kan op een eenvoudige manier gemeten worden en met medicatie goed behandeld worden. Soms vind ik met een bloedonderzoek de oorzaak zoals nier-, hart- of schildklierproblemen.

Het gehoor en het zicht worden slechter bij bejaarde katten. Net zoals mensen kunnen ze stuur ontwikkelen in hun ogen. Maar omdat ze de krant niet hoeven te lezen en geen auto hoeven te rijden en ze zich er over het algemeen heel goed mee redden, laten we dat onbehandeld. Ook het gehoor takelt af. Een gehoortest waarbij een koptelefoon opgezet wordt en je met een druk op de knop aan moet geven of je een piep hoort: het bestaat nog steeds niet voor katten, evenals een gehoorapparaatje.

Ze zullen het dus moeten doen met slechter functionerende ehh... hoe heet het ook alweer..., o ja..., zintuigen.

Oude katten slapen veel, héél veel en diep, héél diep. Heerlijk toch, zou je denken. Maar de meeste eigenaren schrikken er keer op keer van omdat ze denken dat hun kat overleden is. Hoe heet die uitdrukking ook alweer? O ja..., een mens lijdt het meest door het lijden dat hij vreest. Maar als ze even wat langer naar hun slapende kat kijken blijkt ze gelukkig nog te ademen.

Het lopen gaat moeilijker, de trap is ineens een onoverkoombare hindernis. Al die krakkemikkige gewrichtjes: tenen, ellebogen, schouders, knieën, heupen, ze doen allemaal pijn. En dan te bedenken dat een kat met zeven halswervels, dertien borstwervels, zeven lendenwervels, een heiligbeen en nog een heleboel staartwervels wel ehh... wat moest ik ook alweer bij elkaar optellen? O ja..., minstens dertig gewrichtjes in de rug heeft. Al die gewrichtjes zijn ook achttien tot twintig jaar oud. Ze kraken, zijn slecht gesmeerd en broos. En vooral: pijnlijk en stram. Gelukkig bestaan er tegenwoordig goede ontstekingsremmende pijnstillers die tot op hoge leeftijd veilig gegeven kunnen worden.

De onzindelijkheid is ook een belangrijk probleem bij oudere katten. Soms kunnen ze gemakkelijk opgelost worden. Want hoe zindelijk zou een mens zijn als hij met dezelfde minstens dertig pijnlijke gewrichtjes met zijn rollator op een veel te nauw toilet moest plassen met een hele smalle deur? Een ruime kattenbak met een lage instap en vooral zonder deksel en zonder lastig klein toegangsdeurtje heeft al menig schoonmaak-

frustratie kunnen oplossen. Helaas lost het niet alle onzindelijkheid op. Hoe heet die cabaretier uit Twente ook alweer? O ja..., Herman Finkers. Ik citeer: *“Ik word wakker. Doe een plasje, sta op en denk, verrek dat had andersom moeten”*. Dat overkomt ook onze bejaarde katjes.

Wel eens achttien jaar je tanden niet ge-poetst? Eén keer poetsen overslaan is al verdraaid vies. Als ik in sommige bejaarde kattenbekjes kijk vind ik het een wonder dat er nog tanden en kiezen in zitten. Maar ik zie ook wel eens katten met kiezen met gaatjes en ehhh... o ja..., stomatitis, ofwel tandvleesontsteking. Elke dag kiespijn is elke dag een beroerd humeur.

Een vaak gehoorde klacht is dat de kat soms ergens gaat zitten of staan en dan doelloos voor zich uitstaart. Ze weet even niet meer wie ze is, waar ze is en waar ze mee bezig was. Ik denk wel eens aan mijn oma die, toen ze ziek werd door hoe heet het ook alweer? O ja..., de ziekte van Alzheimer, vaak vroeg: *“van wie ben jij er nou eentje?”* Ook voor demente katten geldt dat ze ander gedrag naar huisgenoten kunnen vertonen en vice versa. Eigenaren kunnen aan hun andere dieren zien dat ze anders reageren op de bejaarde kat dan vroeger het geval was. Toen mijn oma eenmaal in het verzorgingshuis zat las ze de krant op zijn kop. En één van de laatste keren dat ik haar bezocht met mijn vriend zei ze tegen mij: *“Ik heb het wel door hoor, hij daar heeft een oogje op mij”*. Zouden katten dat soort dingen ook denken?

Dementie bij katten omschrijven we als verlies van tijd en ruimte. Dat betekent dat het dag-nachtritme wordt omgedraaid, overdag slapen ze veel en 's nachts zijn ze onrustig rondjes aan het lopen. Bij verlies van ruimte kunnen ze zich vastlopen, ze zijn dan aan het dringen tegen de muur of weten ineens niet meer aan welke kant de deur open gaat. Dementie is niet te genezen maar er zijn wel hoe heten die dingen ook alweer, oja: voedingssupplementen die voor ondersteuning van de verouderde hersenen kunnen zorgen en de hersenactiviteit stimuleert. In ongeveer de helft van het aantal katten verdwijnen de dementie gerelateerde klachten zoals lusteloosheid, desoriëntatie, toegenomen irritatie, geheugenproblemen, veel en hard miauwen, gebrek aan eetlust en incontinentie.

Hoe zeggen ze dat meestal? O ja..., ouderdom komt met gebreken. Ook bij katten. Soms ontmoet ik een eigenaar met een oude kat in de spreekkamer die al jaren niet in onze praktijk geweest is. Hij is altijd zo gezond geweest hoor ik dan. En ik wil het niet onnodig gaan rekken als ik voorstel om in elk geval een pijnstillertje te starten, de bloeddruk te meten en/of een middel tegen dementie te proberen. Nee, ik kan niet garanderen dat al die middelen zullen helpen maar wel dat die oude wijze knokige hoogbejaarde katten ook een fijne oude dag verdienen. Want in het geval van de andere helft van de katten waarbij de voedingssupplementen de klachten niet verminderen heb ik geen remedie anders dan een rustige zachte dood gunnen.

Terwijl ik dit artikel schrijf komt mijn vriend vragen wanneer ik begin. En met wat, vraag ik hem. Met koken het is jouw beurt.

Zó gek, maar daar heb ik dus héél geen actieve herinnering aan.

...daar heb ik dus helemaal geen actieve herinnering aan...

Claudia Verhoeff
Dierenartsenpraktijk Alkmaar Noord
www.dierenarts-alkmaarnoord.nl

